

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
28.K.30.456/2013/7.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a Kis-Lukács Ügyvédi Iroda - dr. Kis-Lukács Margit ügyvéd - (címe) által képviselt **felperesnek (címe)** a dr. Tóth-Lakos Fruzsina jogtanácsos által képviselt **Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vám Főigazgatósága (címe,** határozatszám: 2469381012) alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 83.800.-Ft (nyolcvanháromezer-nyolcszáz forint) tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetéket.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy az ítélet kézbesítését követő 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000.-Ft (húszezer forint) perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Felperes és **Személy 1** (a továbbiakban: adós) között 2008. szeptember 18.-án lakóingatlan vásárlással összefüggésben kölcsönszerződés jött létre, amelyben a kölcsön teljes összege 2.800.000.-Ft, az állami kezességvállalással fedezett kölcsönrész 1.360.000.-Ft volt. Felperes az adós részére a hitelt a ... hrsz. alatt nyilvántartott kivett lakóház, udvar, gazdasági épület, természetben ... szám alatti ingatlan (a továbbiakban: perbeli ingatlan) vásárlásának finanszírozására folyósította. A vizsgált kölcsön visszafizetésének biztosítéka a felperes, mint jelzálogjogosult részére a megvásárolni kívánt ingatlanra bejegyzett jelzálogjog elidegenítési és terhelési tilalom, valamint az állami készfizető kezességvállalás szolgált. A tulajdoni lap tanúsága szerint felperes jelzálogjoga a garantált hitelrész meghaladó kölcsönösszegre és annak járulékaira, valamint a zálogjogosult ingatlant terhelő elidegenítési és terhelési tilalmát 2008. szeptember 19.-én az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték. A hitel folyósítására 2008. szeptember 18.-án került sor, az első tényleges adósi késedelem időpontja 2009. május 1. napján volt. Felperes 2012. március 20.-án kelt közjegyzői okirat tanúsága szerint az adós és a közte létrejött kölcsönszerződést felmondta, hivatkozással arra, hogy az adós többszöri felszólítás ellenére sem rendezte a hitelszámláján mutatkozó hátralékot. Ezt követően felperes az elsőfokú adóhatóságnál az állami készfizető kezesség beváltását kezdeményezte, melyben felperes az átutalandó kezesség összegét 1.396.480.-Ft-ban és 2012. május 26.-tól 310.-Ft napi növekményösszegben állapította meg

A NAV Kiemelt Adózók Adóigazgatósága Kiutalás Előtti Ellenőrzési Osztály I., mint első fokú adóhatóság 2469313884 ügyszám alatt a felperes kérelmét elutasította.

Határozata indokolásában az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban Art.) 117. § (1) és (3) bekezdéseiben meghatározott jogkörében eljárva a tényállás részeként rögzítette,

hogy a földhivatali nyilvántartásból megállapíthatóan a felperes jelzálogjogát követően a III/4-es rangsorban 2008. december 9.-én 850.000.-Ft összegű munkáltatói kölcsön és járulékai erejéig is jelzálogjog került bejegyzésre a ... javára a perbeli ingatlan vonatkozásában, figyelemmel arra is, hogy ahhoz az **Cég 1** hozzájárult. Az első fokú hatóság álláspontja szerint az a körülmény, hogy a Zrt. hozzájárult ahhoz, hogy a ... jelzálogjoga a kölcsönszerződés megkötését követően a kölcsön fedezetéül szolgáló ingatlanra bejegyzésre kerüljön, a kezest hátrányosabb helyzetbe hozta, mint amelyben az a kezesség elvállalásakor volt. Kitért arra, hogy a Kölcsönszerződés szerint a Magyar Állam úgy vállalta el a készfizető kezességet, hogy az ingatlan csak a felperes jelzálogjogával volt terhelt, azonban az ingatlanra bejegyzett további jelzálogjogra tekintettel a kezes számára a kezesség beváltása iránti kérelem teljesítésével megnyíló követelés behajthatósága nem biztosított. Megállapította, hogy a felperes eljárásával a kezest hátrányosabb helyzetbe hozta, mint a kezesség elvállalásakor volt. Utalva a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban Vht.) 165. §-ra, kiemelte, hogy a ... jelzálogjoga áll fenn a tartozás erejéig, ezáltal a Vht. 165. § e) pontja szerint az ilyen követelést a 165. § d)-f) pontjában meghatározott követeléseket megelőzően kell kielégíteni, azaz a ... követelése megelőzi a Magyar Állam jelzálogjoggal nem biztosított követelését. Mindezek alapján arra a megállapításra jutott, hogy felperes a hitel utógondozási kötelezettségének elmulasztásával megsértette a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban Hpt.) 78. § (4) bekezdését, ami önmagában megalapozza az állami garancia beváltása iránti kérelmének elutasítását, amennyiben ugyanis a felperes a hitel utógondozási kötelezettségét megfelelően ellátta volna, a kezes pozícióját nem lehetetlenítette volna el azzal, hogy a kezes követelésére lényegében már nem maradt fedezet. Hivatkozva továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 273.§ (2) bekezdésére, illetve a Ptk. 276.§ (2) bekezdésére azt az álláspontját fejtette ki, hogy a kezes szabadul a kötelezettsége alól.

A felperes fellebbezésére eljáró alperes 2469381012 számú határozatában az első fokú adóhatóság határozatát helyben hagyta. Határozata indokolásában rögzítette azt is, hogy a perbeli ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződésben szereplő 2.800.000.-Ft vételárat az adós teljes egészében az ... igényelt köztisztviselői hitelből fedezte. A kezesnek a felperes magatartása miatt egy olyan követelés kielégítését kell túrnie, mely összeg az ingatlan vételárához nem kapcsolódott, hiszen a ... által adott kölcsön összege a hitelszámlára nem került befizetésre, így az nem került elszámolásra az adós tartozásának összegébe, így felperes a kezes érdekeit figyelmen kívül hagyva fedezetet vont el.

Felperes az alperes határozata ellen kereseti kérelmet nyújtott be, melyben elsődlegesen annak elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését, másodlagosan az alperesi határozat megváltoztatását, és az állami kezességbeváltás iránti kérelemnek történő helyt adást, valamint a kezességbeváltási kérelem előterjesztésének napjától a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatot megállapítását kérte.

A kereseti kérelem jogi indokaként felperes kifejtette, hogy állami kezességbeváltási kérelme megalapozott, alperes a határozatában a hivatkozott rendelkezések téves értelmezésével és téves jogalkalmazással, az adóhatóságok jogszabályi hatáskörét túllépve, jogszabálysértően hozott elutasító döntést. Felperes előadta, hogy az Art. 117. § (1) és (3) bekezdése meghatározza az ellenőrzés során alkalmazandó jogszabályokat, az Art. 117. § (1) és (3) bekezdésében hivatkozott jogszabályok az állami kezességvállalásra vonatkozó külön jogszabályok, tehát jelen esetben a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) az alkalmazandó jogszabály. Így felperes kezességbeváltás iránti kérelme akkor utasítható el a Hszt. 115/A.§-ára figyelemmel, ha a hitelintézet eljárása a kölcsönnyújtásnál e jogszabálynak nem felelt meg. E körülményre tekintettel azt állította, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (a

továbbiakban Ket.) 19. § (1) bekezdésére, és 22. § (1) bekezdésére, továbbá 1. § (1) bekezdésére és 2. § (3) bekezdésére, az adóhatóságok az Art. 72. § (1) bekezdés c) pontja szerinti hatáskörükben eljárva az adott ügyben előterjesztett kezességbeváltási kérelem alapjául fekvő jogszabályban az adott kezességvállalásra tételesen meghatározott kezességvállalási feltételek fennállását vizsgálhatják, ellenőrzési joguk azokra terjed ki, és a kezességbeváltás elutasítása is csak ezen feltételeknek valamelyikének való meg nem felelésre alapítható, így az eljáró adóhatóság eljárásuk során túlterjeszkedtek a hatáskörükön, amely egyben a téves jogalkalmazásban megnyilvánuló anyagi jogi jogszabálysértést is jelentett.

Felperesi álláspont szerint alperes azért is túllépte hatáskörét, mert a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 1. § (1) bekezdése, 3. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 1.§ (1) bekezdése, 7. § (1) bekezdése, 198. § (1) és (3) bekezdései értelmében sem illeti meg az adóhatóságokat az a jog, hogy az Art. 72. § (1) bekezdése c) pontja szerinti hatáskörben eljárva a kezes Ptk. 276. § (2) bekezdésén alapuló, kezesi felelősség alóli mentesülést állapítsák meg, arról döntsenek, mivel a szerződéses jogvita rendezése, elbírálása, valamely jog védelme, érvényesítése alapvetően bírósági útra tartozik, kivéve, ha az alól törvény kivételt teremt. Felperes álláspontja szerint sem a Hpt.78. § (1) és (4) bekezdése, sem a Ptk. 276. § (1) és (2) bekezdése nem képezhetette az elutasító határozat alapját.

Felperes hangsúlyozta, hogy ezt az álláspontot támasztják alá az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33/D. § a), b) és d) pontja szerinti fogalom-meghatározások. Kifejtette, hogy eljárása során az állam által vállalt kezesség előkészítésének és a kezesség beváltásának eljárási rendjéről szóló 110/2006. (V. 5.) Kormány rendeletben (a továbbiakban: R.) illetve a Hszt. 115/A. (1) - (2) bekezdéseiben foglaltak nem sérültek. E jogszabályokban ugyanis sem kötelezettség, sem tilalom nincs a harmadik személyek követelését biztosító jelzálogjogra vonatkozóan. Ebből következik, hogy téves az az alperes által kifejtett jogértelmezés, hogy gondoskodnia kell arról, hogy a hitelcél szerinti ingatlanra más személy követelését biztosító jelzálogjog ne kerüljön bejegyzésre. Az elidegenítési és terhelési tilalom léte jelen ügyben a Jht. 5. § (2) bekezdéséből következik, nem pedig a Hsztv.-ből és az R.-ből. Felperes hivatkozott arra, hogy amennyiben a jelzálogjogosult jelzálog-hitelintézeti státuszából következően fennálló elidegenítési és terhelési tilalom alapján a jelzálogjogosultat korlátozásmentesen megillető jog gyakorlása a kezességbeváltás iránti kérelem elutasításának alapját képezheti, úgy az a kezességbeváltási kérelmek diszkriminatív elbírálását jelentené azokban az esetekben, ahol jelzálogbank a jelzálog jogosultja.

Felperes álláspontja szerint önmagában a jelzálogjog bejegyzéséből nem következik az, hogy arra tekintettel a végrehajtás is sorra kerül. A Ptk. 276. § (2) bekezdése szerinti tényállás nem valósult meg, mert amennyiben a jelzálogjog eleve nem szolgál az állami kezességvállalással biztosított kölcsönrész megfizetésének biztosítékául, azaz egyébként sem száll át a kezesre, akkor fogalmilag kizárt a Ptk. 276. § (2) bekezdése szerinti tényállás megvalósulása így az, hogy a követelés a jogosult hibájából egyébként behajthatatlanná vált. Felperes előadása szerint a Ptk. 273.§ (2) bekezdése szerinti tényállás sem valósult meg, mivel az utóbbi jelzálogjog bejegyzés, illetve az ahhoz adott hozzájárulás semmilyen vonatkozásban nem érintette sem az adós állami kezességgel biztosított fizetési kötelezettségét, sem pedig azokat a körülményeket, amelyek alapján a kölcsönnyújtáskor a kölcsönszerződésben meghatározásra került a kezességvállalás mértéke.

Jogértelmezése alátámasztásaként hivatkozott az NGM/2658/5/2012. számú állásfoglalására, amelyből nézte szerint az következik, hogy az állam nem számolhatott azzal, hogy a kezességgel nem fedezett követelésrész vonatkozásában a hitelintézetet megillető jelzálogjog biztosítására

szolgált elidegenítési és terhelési tilalom a kezességgel fedezett követelésrész tekintetében is megfelelő biztosítékul szolgál.

Felperes rámutatott arra, hogy vannak olyan jelzálogjogok, illetve más terhek, amelyek bejegyzését az elidegenítési és terhelési tilalom jogosultja sem tudja megakadályozni, ilyen például a végrehajtási jog bejegyzése, amelyhez az Inyvtv. végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet (a továbbiakban: Inyvtv.) 28. § (3) bekezdése szerint nem kell hozzájárulás. Felperes kiemelten hivatkozott arra, hogy a Kr.1. 7. § (4) bekezdése alapján a hitelintézet kölcsönnyújtáskor követett eljárása bír relevanciával, így az alperes utógondozásra, illetve a kölcsön nyújtását követő időszakra vonatkozó utalásai megalapozatlanok.

Felperes hivatkozott továbbá arra, hogy a Kr.1. 2. § (1) bekezdés *d)* pontjából nem vezethető le, hogy a jelzálogjog jogosult rendelkezési joga korlátozott lenne. A Kr.1. 2. § (1) bekezdés *d)* pontja a hitelintézet által kiköthető jelzálogjogra tartalmaz előírást, de nem rendelkezik a jelzálogjogot biztosító elidegenítési és terhelési tilalomról. Kifejtette, hogy a túlfinanszírozással kapcsolatos alperesi hivatkozás is megalapozatlan, jogalap nélküli. A perbeli esetben ugyanis nincs olyan kezességvállalási feltétel, amely a kezességvállalás mellett nyújtható kölcsön összegének meghatározását az állam vagy a ... által nyújtott támogatás összegétől vagy ezek egybeszámított összegétől tenné függővé. A mellett, hogy nem terhelte olyan kötelezettség, hogy az önkormányzat által nyújtott támogatás rendeltetésszerű felhasználását igazolja az adóhatóság felé.

Felperes álláspontja szerint a Hpt. rendelkezéseinek való megfelelés vizsgálatára vonatkozó hatáskor a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletét illeti meg, továbbá, hogy sem a Hpt. 78. § (1) és (4) bekezdéseiből, sem egyéb, az adóhatóságok által hivatkozott jogszabályi rendelkezésből nem következik az, hogy a biztosítéki ingatlant terhelő jogok köre ne változhatna. Kitért arra, hogy az ingatlan eleve nem szolgált a kezesi követelés biztosítékául, arra vonatkozó biztosítéki joggal a kezes nem rendelkezett, és később sem rendelkezhetett. Ebből következően fogalmilag kizárt, hogy a kezes biztosítéki jogai sérüljenek a további jelzálogjog bejegyzéséhez való jelzálog-jogosulti hozzájárulással. Az adóhatóságok figyelmen kívül hagyták azt a körülményt, hogy a sérelmezett hozzájáruló nyilatkozatot a Zrt. és nem felperes tette meg. Egyebekben iratellenes az, hogy kezességbeváltási kérelmét a Kjt. alapján kezdeményezte, mivel az a Hszt. volt.

Alperes ellenkérelmében a felperesi kereset, mint alaptalan elutasítását kérte perköltség igénnyel a határozatában foglaltakat maradéktalanul fenntartva.

A felperes kereseti kérelme az alábbiak miatt nem alapos:

A közigazgatási per tárgya kizárólag a közigazgatási határozat törvényességének a vizsgálata, azaz a bíróság a Ket. 109. § (1) bekezdése, és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339./A § alapján azt vizsgálja, hogy a keresettel támadott határozat a meghozatala idején megfelel-e az ügyre irányadó anyagi és eljárásjogi jogszabályoknak.

Az ügyfél, illetőleg a törvényes érdekében sérelmet szenvedett fél jogszabálysértésre hivatkozással kérheti az államigazgatási ügy érdemében hozott határozat felülvizsgálatát. Keresetében a fél anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésre is hivatkozhat, és arra is, hogy a határozat meghozatalakor az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. Eljárásjogi jogszabálysértés miatt a határozat hatályon kívül helyezésének csak akkor van helye, ha az eljárásjogi jogszabálysértés jelentős, és a döntés érdemére is kihat, és a bírósági eljárásban az nem orvosolható.

A Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bíróság a tényállást a felek előadása és a bizonyítási eljárás

során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A támadott határozat jogszabálysértő voltát a Pp. 164. §-ára figyelemmel a felperesnek kell bizonyítania.

Az alperesi határozat jogszerűségét a Pp. 215. §-a alapján a kereseti kérelem és az ellenkérelem korlátaira figyelemmel a bíróságnak azt a következő jogszabályokra tekintettel vonta értékelési körébe

Az Art. 72. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az állami adóhatóság jár el minden, az állami garancia (kezesség) kiutalása és visszakövetelése ügyében, feltéve, hogy azt törvény vagy kormányrendelet nem utalja más hatóság vagy adóhatóság hatáskörébe.

Art. 117. §

(1) Az adóhatóság az állami garancia beváltására irányuló kérelem elbírálása során vizsgálja a garanciabeváltás (kezesség) jogszabályban előírt feltételeinek teljesülését.

(2) Az adóhatóság a garanciát, kezességet beváltó jogosultnál (hitelintézetnél) folytatott ellenőrzését szükség esetén kapcsolódó vizsgálat formájában kiterjeszti az eredeti kötelezettre is.

(3) Ha a hitelintézet eljárása a feltételeknek nem felel meg, az adóhatóság az állami garancia (kezesség) beváltás iránti kérelmet elutasítja.

Hpt. 78. §

(1) A hitelintézetnek a kihelyezésről történő döntés meghozatala előtt meg kell győződnie a szükséges fedezetek, illetőleg a biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez, illetőleg a leszámított váltóhoz kell csatolni.

(4) A kockázatvállalást tartalmazó szerződést tartama alatt a hitelintézet rendszeresen figyelemmel kíséri és dokumentálja a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását és az (1) bekezdésben foglaltakat.

Ptk. 273. §

(1) A kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt; érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.

(2) A kezes kötelezettsége nem válhat terhesebbé, mint amilyen elvállalásakor volt; kiterjed azonban a kezesség elvállalása után esedékessé váló mellékszolgáltatásokra. A kezes a perköltségekért és a végrehajtási költségekért csak akkor felel, ha a keresetindítás előtt őt a teljesítésre felszólították.

Ptk. 276. §

(1) Amennyiben a kezes a jogosultat kielégíti, a követelés az azt biztosító és a kezességvállalást megelőzően keletkezett jogokkal, valamint a végrehajtási joggal együtt reá száll.

(2) A kezes felszabadul, amennyiben a jogosult lemond a követelést biztosító olyan jogról, amelynek alapján a kezes a reá átszálló követelésre kielégítést kaphatott volna, vagy amennyiben a követelés a jogosult hibájából egyébként behajthatatlanná vált.

A Jht. 5. § (2) bekezdése értelmében a jelzálog-hitelintézet jelzálogjogával (önálló zálogjogával) terhelt ingatlant a jelzálogjognak (önálló zálogjognak) a jelzálog-hitelintézet által történő alapítása, illetve megszerzése időpontjától e jogának megszűnéséig csak a jelzálog-hitelintézet hozzájárulásával lehet elidegeníteni és megterhelni. Az ingatlant terhelő elidegenítési és terhelési

tilalmat a jelzálogjog (önálló zálogjog) jelzálog-hitelintézet javára történő bejegyzésével, illetve átjegyzésével egyidejűleg - erre irányuló külön kérelem nélkül is - az ingatlan-nyilvántartásban fel kell jegyezni, ennek elmaradása esetén azonban a jogosult azt nem érvényesítheti a jóhiszemű harmadik jogszerzővel szemben.

Nem volt vitatott a felek között, hogy a felperes és az adós között létrejött ügylet állami készfizető kezességvállalás mellett keletkezett. A perben eldöntendő kérdés az volt, hogy az állami készfizető kezességvállalás mellett igénybe vett hitel esetében jogszerűen került-e sor az állami kezesség beváltása iránti felperesi kérelem elutasítására.

A felperes a keresetében kifogásolta, hogy az eljáró adóhatóságok figyelmen kívül hagyták a kezességbeváltás iránti kérelem elbírálásakor alkalmazandó jogszabályok körét, és a felperesi kérelem elbírálásakor az alkalmazandó jogszabályok körét jogszabálysértő módon bővítették.

Az Art. 117. §-a azon feladatokat rögzíti, amelyeket az adóhatóságok az állami garancia beváltására irányuló kérelem elbírálása során ellátnak: az adóhatóság ellenőrzés keretében köteles vizsgálni a garanciát a kezességet beváltó jogosultnál, szükséges esetben ellenőrizheti az eredeti kötelezettnél a garanciabeváltás (kezesség) jogszabályban előírt feltételeinek teljesülését, a jogszabályhely (3) bekezdése pedig deklarálja, hogy az adóhatóság az állami garancia (kezesség) beváltása iránti kérelmet elutasítja, amennyiben az ellenőrzés alapján az adóhatóság azt állapítja meg, hogy a hitelintézet eljárása a feltételeknek nem felel meg.

A bíróság nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, hogy alperes az Art. 117. § (1) és (3) bekezdésébe ütközően, jogszabálysértő módon bővítette a kezességbeváltási iránti kérelem elbírálásakor az adott ügyre alkalmazandó jogszabályi rendelkezések körét.

Az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekből egyértelműen megállapítható, hogy az alperes az állami kezesség beváltása iránti igény elbírálásakor a kezesség jogszabályban előírt feltételeinek teljesülését vizsgálja, és a kérelmet elutasítja, ha a hitelintézet eljárása nem felel meg a jogszabályi feltételeknek. A felperes helytelenül hivatkozott arra, hogy az adóhatóság kizárólag az Hszt. -ben foglalt feltételek teljesülését vizsgálhatja, ugyanis „a hitelintézetnek az állami kezességvállalással történő hitelezés teljes folyamatában a hatályos jogi szabályozás szerint kell eljárnia, ami vonatkozik a hitelkihelyezésre a jogszabályi feltételek, előírások betartására, a kockázatvállalással kapcsolatos kötelezettségek teljesítésére, a szerződésben foglaltak megvalósulásának ellenőrzésére {Art. 117. (3) bekezdés, Hpt. 78. §-a}, mert csak az eredményezheti a kezesség beváltása iránti kérelem teljesítését" - Kúria Kfv.V.35.614/2011/16. számú ítélete. Mindezek alapján a felperesnek mind a hitelnyújtáskor, mind a hitel kihelyezésekor, mind pedig a szerződés megkötése és a szerződés teljesítésének ellenőrzése során a vonatkozó valamennyi jogszabályi előírást betartva kell eljárnia, és az állami kezességvállalás mellett nyújtott hitelezés során az ügyben releváns bármely jogszabályi rendelkezés megsértése a kezesség beváltása iránti kérelem elutasítását eredményezi.

Ezzel összefüggésben a bíróság a Ket. 1. § (1) bekezdésének, a Ket. 19. § (1) bekezdésének és a Ket. 22. § (1) bekezdésének megsértésére történt felperesi hivatkozást a bíróság alaptalannak találta, mert az elsőfokú hatóság és az alperes határozataik meghozatala során - a fent kifejtettek szerint - nem lépték túl a jogszabályban rögzített hatáskörüket, mivel az adóhatóságok a hitelnyújtásra, a hitelkihelyezésre vonatkozó valamennyi jogszabályi rendelkezés betartását jogosultak vizsgálni a kezességbeváltás iránti kérelem elbírálása során.

A Legfelsőbb Bíróság eseti döntése értelmében a felperes, min pénzügyintézet működésére a Hpt.

rendelkezéseit kell alkalmazni, illetve a felperes és az adós között a Ptk. szerinti kölcsönszerződés jött létre, így az egész rendszerből adódóan a Hpt. és a Ptk. szabályainak teljesülését is vizsgálni kell. Ez alapvetően következik az állami kezesség-vállalás jellegéből, vagyis az adóhatóság a kezességbeváltás iránti eljárásokban a jogszabályokban előírt feltételek megvalósulását közigazgatási jogviszony alapján vizsgálja, ugyanakkor - tekintve, hogy a kezessége esetében alapvetően polgári jogi jogintézményről van szó -, nem negligálhatók a Ptk. és a Hpt. rendelkezései - Legfelsőbb Bíróság Kfv.I.35.725/2011. Nem eredményezi tehát az alperesi határozat jogszabálysértő jellegét sem a Hpt., sem a Ptk. rendelkezéseire utalás, sem pedig az ezeken a jogszabályokon alapuló kérelem elutasítás.

A bíróság nem fogadta el felperes azon érvelését, hogy a Ptk. 276. § (2) bekezdésében és a Ptk. 273.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltak nem szolgálhatnak megfelelő jogalapot a kezesség beváltása iránti kérelem elutasításához. A Ptk. rendelkezéseinek érvényesülését az alperes az állami kezesség beváltása iránti kérelem elbírálása során a fentiekben kifejtettek szerint jogosult vizsgálni, ezáltal határozatát jogszerűen alapozhatja a Ptk. rendelkezéseire is. Az alperes a Ptk. és a Vht. rendelkezései alapján helytállóan hivatkozott arra, hogy a kezes az ingatlanból kielégítést kizárólag az ingatlanra bejegyzett jelzálogjoggal biztosított követelések kielégítését követően kereshet, és a felperes eljárásának következtében a kezes hátrányosabb helyzetbe került, mint amikor a kezességet elvállalta. A felperes hozzájárulásával bejegyzett újabb jelzálogjog azt eredményezi, hogy az újabb jelzálogjog jogosultjának követelése előzi a kezes - jelzáloggal nem biztosított - követelését. Mivel a felperest megillető jelzálogjogot követően további jelzálogjog bejegyzésére is sor került, a jelzálogjog bejegyzésével kapcsolatos eljárás során a felperes nem kellő szakmai gondossággal járt el, nem vette figyelembe a kezes érdekeit.

A bíróság kiemeli továbbá, hogy a Magyar Állam, mint kezes kötelezettsége nemcsak abban az esetben válhat terhesebbé, ha az összecszerűen változik, hanem abban az esetben is, ha annak összecszerű változatlanlansága ellenére elenyészik vagy csökken a jogosult kielégítéséül szolgáló fedezet. Jelen esetben a fedezetül szolgáló ingatlanra az állami kezességvállalással nem biztosított kölcsönrészre bejegyzett jelzálogjogon túli további jelzálogjog bejegyzése a kezes érdekeivel össze nem egyeztethető fedezetelvonást eredményezett, amelyre figyelemmel alperes jogszerűen utasította el az állami kezesség beváltására irányuló kérelmet.

Az alperes ez okból helytállóan hivatkozott e körben arra, hogy a jogszabályban biztosított állami készfizető kezesség a kölcsönszerződés megkötésekor az adós által felajánlott biztosítékok maradéktalan alapulvételével jön létre, ezért a kölcsönszerződés létrejöttét követően a feltételek bármilyen, a kezes helyzetét hátrányosan befolyásoló változása esetén a kezes jogosult a beváltási igényt elutasítani. A Kölcsönszerződés szerint a Magyar Állam úgy vállalta el a készfizető kezességet, hogy az ingatlan csak a felperes és a Magyar Állam jelzálogjogával terhelt, azonban az ingatlanra bejegyzett további jelzálogjogra tekintettel a kezes számára kedvezőtlenebb helyzet állt elő.

A bíróság e körülményekre tekintettel a felperes által az Nemzetgazdasági Minisztérium állásfoglalásra történő hivatkozást érdemben nem vizsgálta, mivel az állásfoglalás kötelező erővel nem bíró szakmai vélemény, figyelemmel az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatában foglaltakra. A bíróság a felperes által hivatkozott, az Áht. 33/D.§ a), b) és d) alpontjaiban meghatározott fogalmak vizsgálatát azért nem végezte el, mert e jogszabályt az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 2012. január 1-jével hatályon kívül helyezte.

A bíróság a Pp. és a Ptk. felperes által hivatkozott rendelkezései alapján sem ítélte úgy, hogy alperes

túllépte hatáskörét. A felperes helytállóan utalt a Pp. és a Ptk. rendelkezéseire, azonban az állami kezességbevéltása tárgykörét érintően téves következtetésre jutott. Az alperes helytállóan utalt a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésére, amely elvi élel kiemelte, hogy a kezesség bevéltása iránti kérelem tekintetében elsődlegesen az állami kezességre vonatkozó speciális jogszabályoknak való megfelelést kell vizsgálni, s ha a kérelem a jogszabályoknak megfelelt, akkor kerülhet sor a Ptk. rendelkezéseinek vizsgálatára. Mindebből következik, hogy a közjogi jogviszonyban a Ptk. rendelkezései mögöttes szabályként alkalmazandóak, melyeket az adóhatóság is jogosult vizsgálni, ez a vizsgálat nem valósít meg hatáskör-túllépést, a Ptk. rendelkezései érvényesülésének vizsgálata nem eredményezi azt, hogy az ügy bírósági útra tartozik. Ugyancsak megalapozatlan az a felperesi hivatkozás, hogy a Hpt. sem képezte az elutasító határozat alapját, figyelemmel arra, hogy az állami kezességvállalással biztosított hitelezés teljes folyamatában a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján kell eljárni, ami nem korlátozható kizárólag a Hszt.-ban foglalt feltételek vizsgálatára. A Hpt. 78. §-ának hivatkozott rendelkezéseit a kezességvállalástól függetlenül, minden kölcsönszerződés esetében be kell tartania a hitelintézetnek. Nem eredményezi tehát az alperesi határozat jogszabálysértő jellegét sem a Hpt., sem a Ptk. rendelkezéseire utalás.

Ellentétben felperesi okfejtéssel, alperes utalása arra, hogy a Zrt. hozzájárult az adós és a ... között lévő szerződésbe foglalt jelzálogbejegyzéshez nem eredményez diszkriminatív elbírálást, mivel nem azzal függ össze, hogy a Zrt. a jelzálog jogosultja.

Felperes pedig azt az állítást nem bizonyította, hogy az újabb teher bejegyzését az elidegenítési és terhelési tilalom jogosultja nem tudta volna megakadályozni, hiszen a vizsgált esetben ahhoz a Zrt., mint felperes meghatalmazottja kifejezett hozzájárult és ez a körülmény okozta azt, hogy a kezes hátrányosabb helyzetbe került. A mellett, hogy felperes e körben maga hivatkozott a Ptk. 219.§. (2) bekezdésére, mely szerint a képviselt (felperes) személyében állnak be a nyilatkozat joghatásai.

A bíróság kiemelten rá kíván mutatni arra is, hogy az adós által a ...tól felvett hitel célja nem függött össze az adósnak a felperessel kötött kölcsönszerződés szerinti hitelcéllal, így az erre vonatkozó alperesi megállapítások is kellően megalapozottak. Mely okból a Ket. 72. § (1) bekezdés *e*) pontjának *ea*) alpontja szerinti jogszabályi rendelkezés a felperes által hivatkozott körben nem sérült.

A bíróság a tekintetben osztja a felperesi érvelést, hogy a túlfinanszírozással kapcsolatos alperesi hivatkozás megalapozatlan, jogalap nélküli, de ez a körülmény a éppúgy nem hatott ki az ügy érdemére, hogy alperes tévesen jelölte meg, hogy felperes a készfizető kezességbevéltását a Kjt. alapján kezdeményezte. Különös tekintettel arra, hogy ez utóbbi okból alperes a határozatát a per során 2196933616 számú határozatával módosította.

Összegezve: a bíróság az alperes határozatát a felperes által kifogásolt részben felülvizsgálta, ennek során megállapította, hogy az alperes helyesen tárta fel az ügyben irányadó tényállást a vonatkozó jogszabályok helyes értelmezése és alkalmazása alapján, törvényes jogi következtetéseket vont le, határozata jogszerű rendelkezéseket tartalmaz. A határozat nem volt jogszabálysértő a felperes által kifogásolt részében, ezért a bíróság a felperes keresetét - mint alaptalant - elutasította.

A bíróság felperest kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték megfizetésére, tekintettel a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban címet viselő 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§. (2) bekezdésére is. A bíróság a Pp. 78. §-a alapján a pereszes felperest kötelezte a perköltség megfizetésére, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló

32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján határozott meg. figyelemmel az alperesi képviselő által kifejtett munka színvonalára, időigényességére, a perben tartott tárgyalások számára, illetve a pertárgy értékére.

Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 340. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2013. november hó 20. napján

. Hankó Ferenc s.k.

bíró

A kiadmány hitelül: